

söz konusu sözleşmenin anahtar teslimi götürü bedel bölümüne ait projelerin bir kısmının kanundaki tanımında öngörülen nitelikte uygulama projesi olmadığı ve bu nedenle de projelerde yapılabilecek değişikliklerden bir kısmının meydana getireceği bedel farklılıklarının götürü bedel kapsamında mütalaa edilmesine yönelik olarak sözleşme ve eklerinde özel düzenlemeler yapıldığı ve ihtilafların büyük çoğunluğunun, uygulama projesi niteliği taşımayan bu projelerin değişikliğine

bağlı olarak oluştuğu anlaşılmaktadır. Konu ön bölümlerde belirtildiği üzere detaylı olarak incelenmiş ve değerlendirilmiş olup, bu hususlar da göz önünde bulundurulularak, 4734 ve 4735 sayılı kanunlar ile sözleşmesi hükümleri çerçevesinde gerekli uygulamanın idaresince yapılmasının uygun olacağına .. tarihinde yapılan toplantıda oybirliği ile karar verilmiştir.

Karar Konusu : Fiyat anlaşmazlığı

Karar No : 2010/39

Karar Tarihi : 29/04/2010

YÜKSEK FEN KURULU KARARI

I-GİRİŞ ... Valiliği (Bayındırlık ve İskan Müdürlüğü)

tarafından Fen Lisesi İnşaatı ile ilgili olarak görüş talep edilmektedir.

II- KONU ... Valiliği'nin (Bayındırlık ve İskan Müdürlüğü) ... sayılı yazısında özetle; İl Milli Eğitim Müdürlüğünce ihale edilerek 540 günde bitirilmek üzere 05.03.2009 tarihinde anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlanan ... Fen Lisesi İnşaatı İşi'nde betonarme projede temel sisteminin kirişli radye plak olduğu, işyeri tesliminden sonra yeni deprem yönetmeliğine göre projelerin revize edildiği ve bu projelere göre okul bloku temelinin kazıklı radye temel olarak yapıldığı, ancak işin devamı sırasında hakedişlerde söz konusu temel ile ilgili herhangi bir bedelin ödenmediği, bu nedenle yüklenicinin hakedişleri itiraz kaydı ile imzaladığı belirtilerek yapılması gereken uygulama hususunda görüş bildirilmesi istenilmektedir.

III- İNCELEME Konu, Kurulumuzda gönderilen bilgi ve belgeler ile yürürlükteki ilgili mevzuatı çerçevesinde incelenmiştir. ... Fen Lisesi İnşaatı İşi; İl Milli Eğitim Müdürlüğünce ihale edilerek 540 günde bitirilmek üzere 05.03.2009 tarihinde anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlanmış ve 09.03.2009 tarihinde işyeri teslimi yapılmıştır. İdare yazısı ve eklerinde; İhaleden önce düzenlenen Fen Lisesi İnşaatı'nın yapılacağı alana ait 27.08.2008 tarihli Zemin Etüd Raporu'nun sonuç ve öneriler bölümünde; inceleme alanında 9-11 metre derinlikteki kesimde ayrıışmış, yarı balçık hale gelmiş, kil-silt, kumdan ibaret bir zeminin bulunduğu, 11 metre derinden sonraki bölümde ise çakıl ve kumdan oluşan denizel alüvyon olduğu belirtilmekte, bu alanda yapılaşma yapılabilmesi için, üstteki seviyenin (10 metrelik seviyenin) hafredildikten sonra vaziyet planındaki kota kadar dolgu işleminin yapılması önerildiği, ancak bu uygulama uygun görülmediğinden ve 2009 yılı yatırım programında yer alan işin ihalesinin bir an önce gerçekleştirilebilmesi için de yeni bir jeolojik ve geoteknik rapor düzenlenmesi beklenmeden ihaleye çıkıldığı, Ayrıca, yüklenicinin 10.03.2009 tarihli dilekçe ile imalatlara

başlayabilmek için işe ait projelerin tasdik edilerek verilmesini istediği, idarenin 20.03.2009 tarih ve 495 sayılı yazısı ile vaziyet planı ve mimari, betonarme, tesisat tatbikat projeleri yükleniciye verilerek sözleşmesi gereği okul ve pansiyon binalarının betonarme tatbikat projelerinin 0,75 kg/cm² zemin emniyet gerilmesine ve yeni deprem yönetmeliğine göre revize edilerek tetkik ve tasdik için idarelerine verilmesini bildirildiği, 25.06.2009 tarihli dilekçe ekinde yüklenici tarafından verilen okul binasına ait betonarme fore kazıklı radye temel projelerinin, idare tarafından tasdik edilerek 05.08.2009 tarih ve 1339 sayılı yazı ile yükleniciye gönderildiği ve okul bloku temelinde bu projelerin uygulandığı, İşe ait Sözleşme'nin "Diğer Hususlar" başlıklı 31 inci maddesinin 960 Öğrencilik 32 Derslikli Okul İnşaatı (MEB200.42R) İçin Özel Şartlar bölümünde; "Yüklenici çıkabilecek her türlü zemin iyileştirme yöntemlerinin uygulanmasını bedelsiz yapacaktır. Ayrıca zemin yapısı nedeniyle idarenin gerekli görmesi durumunda; statik ve betonarme hesaplar ile üst yapı (Mimari, Betonarme, Tesisat, Elektrik vb.) uygulama projelerini ve detaylarını hazırlayacak ve idarenin onayına müteakip ilgili kuruluşlara onaylatılması ile ilgili her türlü işlemi bedelsiz olarak yapacaktır. Yükleniciye proje değişikliğinden dolayı meydana gelen maliyet artışları ile ilgili hiçbir bedel ödenmeyecektir," denildiği, Bu ibarenin sözleşme eki idari şartnamenin 58 inci maddesinde ve okul binası ile ilgili özel teknik şartnamenin 7 nci maddesinde de yer aldığı, Diğer taraftan mimari özel teknik şartname ve mahal listesi açıklamaları evrakında (B bölümünün 8.6 maddesi) "temel zeminine 3.00 metre tuvenan malzemesi ile dolgu yapılacaktır" ibaresinin yer aldığı, Yaklaşık maliyete esas metrajlarda okul bloğunun temel kazı derinliğinin 4.90 metre (10.203,270 m³), temel altına yapılan dolgu yüksekliğinin 2.00 metre (4164.000 m³) olarak alındığı, Okul bloku temelinin ihaleden sonra revize edilerek idarece tasdik edilen projelere (kazıklı radye temel) göre yapıldığı, ancak, isin devamı sırasında ödenen hak edişlerde bu imalatla ilgili herhangi bir bedel ödenmediği, bu nedenle yüklenicinin hak

edişleri itiraz kaydı ile imzaladığı, Bildirilmektedir. 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Tanımlar" başlıklı 4 üncü maddesinde; Uygulama projesi : "Belli bir yapının onaylanmış kesin projesine göre yapının her türlü ayrıntısının belirtildiği projeyi, ... ifade eder." olarak tanımlanmıştır. Aynı Kanun'un 62/c maddesine göre de bahis konusu işin uygulama projesi üzerinden anahtar teslimi götürü bedel olarak ihale edilmesi gerektiği ancak, ihaleye esas projenin Kanun'un öngördüğü nitelikte uygulama projesi olmadığının ortaya çıktığı, bu durumda yapılan uygulamanın 62 nci maddeye uygunluk göstermediği anlaşılmaktadır. Esasen bu tip, proje ve teknik belgelerde değişiklik yapılmaksızın işin tamamlanması zor olan ve başlangıçta öngörülemeyen imalat kalemlerini barındıran işlerin, anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlanması problemin ana kaynağını oluşturmaktadır, Bu nedenle, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 62/c maddesinde değişiklik yapılmış ve bu tip işlerin uygulama projesi yapılabilen kısımları için anahtar teslimi götürü bedel, uygulama projesi yapılamayan kısımlarda ise her bir kalem iş için birim fiyat teklif almak suretiyle ihale edilmesinin önü açılmıştır. Bu değişikliğin idarenizce dikkate alınması ve bu tip ihalelere uygulanmasıyla muhtemel problemlerin önüne geçileceği düşünülmektedir. Bunun yanı sıra, idare yazısında, sözleşme uygulamalarına yönelik olarak yaklaşık maliyete atfen ifadelerin yer aldığı, halbuki, yaklaşık maliyete ait hesap cetveli ve ekleri, ihale dokümanı ve sözleşme eki olmayıp ihale öncesi idaresi tarafından hazırlanan ve gizliliği olan bir belge olduğu ayrıca, bu hesap ve öngörülerden yüklenicinin haberdar olmasının hukuken mümkün olmadığı, bu nedenle sözleşmenin uygulanması sırasında yapılacak işler bakımından sözleşme ve ekleri gibi yükleniciyi bağlayıcı bir yönünün de bulunmadığı bilinen bir durumdur.

Sözleşme eki İdari Şartname'nin 58 inci maddesinde, okul binası ile ilgili Özel Teknik Şartname'nin 7 nci maddesinde ve Sözleşme'nin "Diğer Hususlar" başlıklı 31 inci maddesinin 960 Öğrencilik 32 Derslikli Okul İnşaatı (MEB200.42R) İçin Özel

Şartlar bölümünde yer alan; “Yüklenici çıkabilecek her türlü zemin iyileştirme yöntemlerinin uygulanmasını bedelsiz yapacaktır. Ayrıca zemin yapısı nedeniyle idarenin gerekli görmesi durumunda; statik ve betonarme hesaplar ile üst yapı (Mimari, Betonarme, Tesisat, Elektrik vb.) uygulama projelerini ve detaylarını hazırlayacak ve idarenin onayına müteakip ilgili kuruluşlara onaylatılması ile ilgili her türlü işlemi bedelsiz olarak yapacaktır. Yükleniciye proje değişikliğinden dolayı meydana gelen maliyet artışları ile ilgili hiçbir bedel ödenmeyecektir,” şeklindeki düzenlemenin ihale tarihinde yürürlükte olan Tip Sözleşme'nin “Diğer Hususlar” başlıklı 31 inci maddesinin 16 no.lu dipnotuna (idarelerce, bu Tip Sözleşmede hüküm bulunmayan hallerde, ihale dokümanına, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ile 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu hükümlerine ve bunlara ilişkin Kamu İhale Kurumu tarafından yayınlanan Yapım İşleri Genel Şartnamesi ile diğer düzenleyici mevzuata ve emredici hukuk kurallarına aykırı olmamak ve bu Tip Sözleşme hükümlerinde değişiklik yapmamak veya sonuçlarını ortadan kaldırmamak üzere, işin özelliğine göre sözleşmelerde bu başlık altında bir veya birden fazla maddeyi içerecek şekilde madde numaraları teselsül ettirilerek başka düzenlemelere yer verilebilir.) uygunluk göstermediği değerlendirilmektedir. Anahtar teslimi götürü bedel sözleşmelerin ihale dokümanında yer alan uygulama projeleri ve bunlara ilişkin mahal listelerine dayalı olarak, işin tamamı için yüklenici tarafından teklif edilen toplam bedel üzerinden akdedildiği, yapılan işlerin bedellerinin ödenmesinde, yüklenicinin teklif ettiği toplam bedelin esas alınacağı hususu açıktır. Bu hususdan anlaşılacağı üzere, anahtar teslimi götürü bedel sözleşmelerde en temel unsurlardan biri, uygulama projeleri ve bunlara ilişkin mahal listeleridir. Bu itibarla uygulama projelerinin kanundaki tanımına uygun nitelikte olması ve mahal listelerinin de projelere dayalı ve uyumlu olması gerekli bulunmaktadır. Ancak, yukarıda da belirtildiği üzere, söz konusu sözleşmenin anahtar teslimi götürü bedel bölümüne ait projelerin bir kısmının kanundaki tanımında öngörülen

nitelikte uygulama projesi olmadığı ve bu nedenle de projelerde yapılabilecek değişikliklerden bir kısmının meydana getireceği bedel farklılıklarının götürü bedel kapsamında mütalaa edilmesine yönelik olarak sözleşme ve eklerinde özel düzenlemeler yapıldığı ve ihtilafların büyük çoğunluğunun, uygulama projesi niteliği taşımayan bu projelerin değişikliğine bağlı olarak oluştuğu anlaşılmaktadır.

IV-KARAR Konu ön bölümlerde belirtildiği üzere detaylı olarak incelenmiş ve değerlendirilmiş olup, bu hususlar da göz önünde bulundurularak, 4734 ve 4735 sayılı kanunlar ile sözleşmesi hükümleri çerçevesinde gerekli uygulamanın idaresince yapılmasının uygun olacağına 29/04/2010 tarihinde yapılan toplantıda oybirliği ile karar verilmiştir.